

V Bruseli 6. decembra 2016
(OR. en)

15046/16

LIMITE

ENV 748
COMPET 629
IND 258
RECH 338
ECOFIN 1138
ECO 78
SOC 760
SAN 419
CONSOM 296
MI 765
CHIMIE 72
ENT 220

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	13788/4/16 ENV 681 COMPET 550 IND 224 RECH 299 ECOFIN 967 ECO 70 SOC 650 SAN 369 CONSOM 260 MI 669 CHIMIE 63 ENT 197 REV 4
Predmet:	Návrh záverov Rady o ochrane ľudského zdravia a životného prostredia prostredníctvom zodpovedného nakladania s chemikáliami – prijatie

1. Komisia v rámci programu lepšej právnej regulácie naplánovala hodnotenie nariadenia REACH na základe Programu regulačnej vhodnosti a efektívnosti (REFIT), ako aj kontrolu vhodnosti všetkých právnych predpisov EÚ týkajúcich sa chemikálií okrem nariadenia REACH.
2. Pokiaľ ide o niekoľko ďalších iniciatív a dokumentov zameraných na zlepšenie *acquis* EÚ v oblasti zodpovedného nakladania s chemikáliami, ako napríklad strategický prístup k znečisťovaniu vody farmaceutickými látkami, správu o posudzovaní chemických zmesí alebo preskúvanie nariadenia o kozmetických výrobkoch so zreteľom na látky s vlastnosťami narušajúcimi endokrinný systém, Komisia nedokázala svoju úlohu splniť načas.

3. Na medzinárodný program v oblasti chemikálií, zdravia a životného prostredia mali okrem toho vplyv aj výsledky niekoľkých nedávnych medzinárodných konferencií, napríklad 70. zasadnutia Valného zhromaždenia OSN, na ktorom sa prijal program 2030, 2. zasadnutia zhromaždenia OSN pre životné prostredie UNEP, 69. zasadnutia Svetového zdravotníckeho zhromaždenia a konferencie OSN Habitat III.
4. Predsedníctvo vzhľadom na uvedené skutočnosti predložilo 31. októbra 2016 návrh záverov Rady o ochrane ľudského zdravia a životného prostredia prostredníctvom zodpovedného nakladania s chemikáliami¹.
5. Pracovná skupina pre životné prostredie preskúmala 8. novembra 2016 návrh záverov Rady a 17. novembra 2016 o ňom opäť rokovala na základe revidovaného návrhu, ktorý vypracovalo predsedníctvo². Po tom, ako sa v súvislosti s revidovanými zneniami vykonali tri po sebe nasledujúce neformálne zjednodušené písomné postupy³, pracovná skupina pre životné prostredie schválila 5. decembra 2016 znenie uvedené v prílohe k tejto poznámke.
6. Výbor stálych predstaviteľov sa preto vyzýva, aby potvrdil dohodu o návrhu záverov Rady uvedenom v prílohe k tejto poznámke a predložil ho Rade (životné prostredie) na prijatie na jej zasadnutí 19. decembra 2016.

¹ 13788/16.

² 13788/1/16 REV 1.

³ 13788/2/16 REV 2, 13788/3/16 REV 3 a 13788/4/16 REV 4.

Ochrana ľudského zdravia a životného prostredia prostredníctvom zodpovedného nakladania s chemikáliami

– návrh záverov Rady –

ZDÔRAZŇUJÚC, že zachovanie, ochrana a zlepšovanie kvality životného prostredia a ochrana ľudského zdravia sú v súlade s ustanoveniami článku 191 ods. 1 ZFEÚ kľúčovými cieľmi EÚ;

PODČIARKUJÚC, že v súlade s článkom 11 a článkom 168 ods. 1 ZFEÚ sa musí zabezpečiť, aby sa do vymedzenia a vykonávania všetkých politík a činností EÚ začlenili požiadavky na ochranu životného prostredia a zaručila sa vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia;

PRIPOMÍNAJÚC záväzok dosiahnuť do roku 2020 zodpovedné nakladanie s chemikáliami počas celého ich životného cyklu, ako aj s nebezpečným odpadom takým spôsobom, aby sa prispelo k minimalizácii závažných nepriaznivých účinkov na ľudské zdravie a životné prostredie, ktorý sa prijal na Svetovom samite o trvalo udržateľnom rozvoji (WSSD) v roku 2002 v Johannesburgu a na medzinárodnej konferencii o nakladaní s chemikáliami v roku 2006 v Dubaji, na ktorej sa prijal Strategický prístup k medzinárodnému riadeniu v oblasti chemikálií (SAICM); tento záväzok sa potvrdil vo výslednom dokumente z konferencie Rio+20 s názvom „Budúcnosť, ktorú chceme“ v roku 2012; a UZNÁVAJÚC, že je potrebná ďalšia práca s cieľom splniť tento záväzok;

PRIPOMÍNAJÚC opatrenia a ciele stanovené v súvislosti novými politickými otázkami a ďalšími obavami, pokiaľ ide o zodpovedné nakladanie s chemikáliami, ktoré sa identifikovali v rámci SAICM¹;

¹ V rámci SAICM sa identifikovalo týchto šesť nových politických otázok a dve ďalšie obavy: olovo v náteroch; chemikálie vo výrobkoch; nebezpečné látky v rámci životného cyklu elektrických a elektronických výrobkov; nanotechnológie a vyrobené nanomateriály; chemikálie narúšajúce endokrinný systém; ekologicky perzistentné farmaceutické znečisťujúce látky; perfluórované chemikálie a prechod na bezpečnejšie alternatívy; vysoko nebezpečné pesticídy.

PRIPOMÍNAJÚC Program trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 (program 2030) a jeho ciele trvalo udržateľného rozvoja schválené na Valnom zhromaždení Organizácie Spojených národov (VZ OSN) 25. septembra 2015 a ZDÔRAZŇUJÚC najmä záväzky minimalizovať do roku 2020 škodlivé vplyvy chemikálií a všetkého odpadu na ľudské zdravie a životné prostredie tým, že sa dosiahne, aby sa s nimi počas ich životného cyklu nakladalo ekologicky zodpovedne, do roku 2030 podstatne znížiť počet úmrtí a chorôb spôsobených nebezpečnými chemikáliami a znečistením a kontamináciou ovzdušia, vody a pôdy a zlepšiť kvalitu vody znížením znečistenia, odstránením vzniku nelegálnych skládok a minimalizovaním uvoľňovania nebezpečných chemikálií a materiálu do vody;

PRIPOMÍNAJÚC rezolúcie č. 1/5 a 2/7 o chemikáliách a odpade, ktoré sa prijali na 1. a 2. zasadnutí zhromaždenia OSN pre životné prostredie (UNEA) v Nairobi 27. júna 2014 resp. 27. mája 2016 a ZDÔRAZŇUJÚC najmä víziu dosiahnutia zodpovedného nakladania s chemikáliami počas celého ich životného cyklu, ako aj s odpadom takým spôsobom, aby sa prispelo k prevencii alebo minimalizácii závažných nepriaznivých účinkov na ľudské zdravie a životné prostredie;

PRIPOMÍNAJÚC rezolúciu o úlohe sektora zdravotníctva pri zodpovednom nakladaní s chemikáliami prijatú na 69. zasadnutí Svetového zdravotníckeho zhromaždenia (Ženeva, 23. – 28. mája 2016) a ustanovenia súvisiace s chemikáliami uvedené vo výslednom dokumente prijatom na konferencii OSN Habitat III (Quito, 17. – 20. októbra 2016);

POTVRDZUJÚC význam Bazilejského, Rotterdamského, Štokholmského a Minamatského dohovoru pri zabezpečovaní ochrany ľudí a životného prostredia na celosvetovej úrovni;

VYZDVIHUJÚC potrebu pokračovať v podpore a posilňovaní súčinnosti medzi týmito nástrojmi a so SAICM a ZDÔRAZŇUJÚC potrebu urýchlenia postupov ratifikácie Minamatského dohovoru na úrovni Európskej únie, ako aj na úrovni členských štátov, aby mohol tento dohovor nadobudnúť platnosť čo najskôr;

PRIPOMÍNAJÚC, že *acquis* EÚ v oblasti chemikálií sa v posledných desiatich rokoch zmodernizovalo, a to predovšetkým prostredníctvom nariadenia o registrácii, hodnotení, autorizácii a obmedzovaní chemikálií (REACH)², nariadenia o klasifikácii, označovaní a balení látok a zmesí (CLP)³, nariadenia týkajúceho sa prípravkov na ochranu rastlín⁴ a nariadenia týkajúceho sa biocídnych výrobkov⁵, čím sa poskytli základné znalosti o vlastnostiach chemikálií spôsobujúcich ich nebezpečnosť, ako aj o rizikách, ktoré s nimi súvisia, a všeobecné základy ochrany, čím sa prispelo k cieľu SAICM do roku 2020, ktorým je dosiahnutie zodpovedného nakladania s chemikáliami.

PRIPOMÍNAJÚC, že v záujme zlepšenia *acquis* EÚ, pokiaľ ide o zodpovedné nakladanie s chemikáliami, sa od Komisie očakávalo, že do septembra 2015 vypracuje v čo najväčšej možnej miere strategický prístup k znečisťovaniu vody farmaceutickými látkami⁶, do júna 2015 zverejní správu o posudzovaní chemických zmesí⁷, do januára 2015 preskúma nariadenie o kozmetických výrobkoch⁸ so zreteľom na látky s vlastnosťami narúšajúcimi endokrinný systém a do júna 2013 preskúma nariadenie REACH, pokiaľ ide o postup povoľovania látok s vlastnosťami narušujúcimi endokrinný systém, ako aj skutočnosť, že Komisia by do septembra 2017 mala navrhnúť prípadné opatrenia, zamerané na riešenie možných environmentálnych dôsledkov farmaceutických látok;

PRIPOMÍNAJÚC všeobecný environmentálny akčný program Únie do roku 2020 „Dobrá život v rámci možností našej planéty“ (7. EAP)⁹ a podčiarkujúc, že 7. EAP a jeho vykonávanie sú založené na zásade predbežnej opatrnosti, zásade preventívneho opatrenia, zásade nápravy znečisťovania pri zdroji a na zásade „znečisťovateľ platí“¹⁰;

² Ú. v. EÚ L 396, 30.12.2006, s. 1.

³ Ú. v. EÚ L 353, 31.12.2008, s. 1.

⁴ Ú. v. EÚ L 309, 24.11.2009, s. 1.

⁵ Ú. v. EÚ L 167, 27.6.2012, s. 1.

⁶ Ú. v. EÚ L 226, 24.8.2013, s. 1.

⁷ 10923/12 – COM (2012) 252 final.

⁸ Ú. v. EÚ L 342, 22.12.2009, s. 59.

⁹ Ú. v. EÚ L 354, 28.12.2013, s. 171.

¹⁰ Článok 2 ods. 2 rozhodnutia o 7. EAP.

ZDÔRAZŇUJÚC rozhodnutie uvedené v 7. EAP vypracovať do roku 2018 stratégiu Únie pre netoxické životné prostredie vychádzajúcu z horizontálnych opatrení, ktorá bude podporovať inovatívnosť a vývoj udržateľných náhrad vrátane nechémických riešení, a vychádzať pri tom zo štyroch horizontálnych opatrení, ktoré majú byť prijaté do roku 2015, aby zaistili: 1. bezpečnosť vyrábaných nanomateriálov a materiálov s podobnými vlastnosťami; 2. minimalizáciu vystavenia látkam s vlastnosťami narúšajúcimi endokrinný systém; 3. primerané regulačné prístupy vzťahujúce sa na kombinované účinky chemických látok, a 4. minimalizáciu expozície chemickým látkam vo výrobkoch vrátane, okrem iného, dovezených výrobkov v záujme podpory cyklov netoxických materiálov a zníženia expozície škodlivým látkam v uzavretých priestoroch¹¹;

ZDÔRAZŇUJÚC, že je potrebné zintenzívniť úsilie, aby sa do roku 2020 zabezpečilo, aby sa všetky príslušné látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy (SVHC) vrátane látok s vlastnosťami narúšajúcimi endokrinný systém zaradili do zoznamu kandidátskych látok podľa nariadenia REACH¹²;

PRIPOMÍNAJÚC, že cieľom programu lepšej právnej regulácie¹³, ktorý vypracovala Komisia, je dosahovať výsledky v oblasti hospodárskeho rastu a podporovať inováciu, konkurencieschopnosť, malé a stredné podniky, vytváranie pracovných miest a fungovanie jednotného trhu EÚ a zabezpečiť, aby právna regulácia EÚ prinášala pridanú hodnotu a zároveň sa dosiahla vysoká úroveň ochrany ľudského zdravia a životného prostredia a dodržiavali existujúce normy ochrany;

ZDÔRAZŇUJÚC potrebu zabezpečiť, aby bol regulačný rámec EÚ transparentný, jednoduchý a nákladovo efektívny pri súčasnom zaistení vysokej úrovne ochrany životného prostredia, zdravia, zamestnancov a spotrebiteľov vrátane práva na informácie s cieľom umožniť spotrebiteľom prijímať informované rozhodnutia a vrátane ochrany zraniteľných skupín, akými sú deti a tehotné a dojčiace ženy, a s podporou všeobecného zvyšovania informovanosti verejnosti o chemikáliách;

PODČIARKUJÚC, že udržateľná politika EÚ v oblasti chemikálií by mala byť založená na inovácii a dodržiavaní zásady predbežnej opatrnosti a mala by byť zameraná na zabezpečenie udržateľnej zamestnanosti a rastu, a ZDÔRAZŇUJÚC význam súdržnosti a jednotnosti v rámci regulačného rámca s cieľom dosiahnuť tieto ciele

¹¹ Bod 54 iv) 7. EAP.

¹² Článok 57 písm. f) nariadenia REACH.

¹³ 9079/15 – COM(2015) 215 final + ADD 1+ ADD 2.

1. ZDÔRAZŇUJE význam svojej aktívnej úlohy v procese medzi zasadnutiami v rámci Strategického prístupu k medzinárodnému riadeniu v oblasti chemikálií s cieľom prijať do roku 2020 ambiciózny rámec na zabezpečenie zodpovedného nakladania s chemikáliami a odpadom po roku 2020; KONŠTATUJE, že účinné zodpovedné nakladanie s chemikáliami a odpadom si vyžaduje inovačnú spoluprácu medzi všetkými relevantnými odvetviami, akými sú životné prostredie, zdravotníctvo, vzdelávanie, práca, obchod, poľnohospodárstvo, vodohospodárstvo, odpadové hospodárstvo a priemysel, a ZDÔRAZŇUJE, že je potrebné vypracovať dlhodobú víziu budúceho zodpovedného nakladania s chemikáliami a odpadom, ktorá bude jasne prepojená s programom 2030 a výsledným dokumentom o „posilnení zodpovedného nakladania s chemikáliami a odpadom z dlhodobého hľadiska“ obsiahnutým v rezolúcii č. 1/5 Riadiacej rady UNEP;
2. VÍTA, že sa do rámca programu lepšej právnej regulácie zahrnula kontrola vhodnosti *acquis* EÚ v oblasti chemikálií vo forme hodnotenia nariadenia REACH¹⁴ na základe programu REFIT, ako aj kontrola vhodnosti všetkých právnych predpisov týkajúcich sa chemikálií okrem nariadenia REACH¹⁵, a ZDÔRAZŇUJE, že táto práca je dôležitá na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia a životného prostredia, a to najmä pokiaľ ide o zraniteľné skupiny, na zaistenie súdržného a jednotného prístupu v rámci všetkých právnych predpisov aj ako príspevok k vytvoreniu vecného základu pre rozvoj stratégie EÚ pre netoxické životné prostredie;
3. VYZÝVA Komisiu, aby v rámci svojho hodnotenia nariadenia REACH na základe programu REFIT venovala pozornosť predovšetkým týmto prvkom: (1) súladu, kvalite, primeranosti a použiteľnosti informácií týkajúcich sa registrácie v rámci nariadenia REACH; (2) účinnosti a efektívnosti postupov v oblasti manažmentu rizík v rámci nariadenia REACH; (3) postupom na odstránenie nesúladu v dokumentácii alebo nedostatku údajov a (4) stabilite finančného základu relevantných aktivít Európskej chemickej agentúry (ECHA) po roku 2018;

¹⁴ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2017_env_005_reach_refit_en.pdf (toto hodnotenie je správou, ktorá sa uvádza v článku 117 ods. 4 nariadenia REACH).

¹⁵ http://ec.europa.eu/smart-regulation/roadmaps/docs/2015_grow_050_refit_chemicals_outside_reach_en.pdf.

4. VYZÝVA Komisiu, aby vo svojom hodnotení nariadenia REACH na základe programu REFIT a pri paralelnej kontrole vhodnosti všetkých právnych predpisov týkajúcich sa chemikálií okrem nariadenia REACH venovala osobitnú pozornosť:
- súladu medzi nariadením REACH a právnymi predpismi v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci vrátane metodiky na stanovenie ochranných limitných hodnôt koncentrácie na pracovisku a opatrení na riadenie rizík;
 - vhodnosti právneho rámca v oblasti chemikálií s cieľom (1) zaistiť bezpečnosť vyrobených nanomateriálov, minimalizáciu vystavenia látkam s vlastnosťami narušajúcimi endokrinný systém, primerané regulačné prístupy vzťahujúce sa na kombinované účinky chemikálií a minimalizáciu expozície chemikáliám vo výrobkoch, napr. textíliách, a to vrátane dovezených výrobkov, (2) podporovať inováciu a nahradenie aj nechemickými alternatívami a podporovať udržateľnú chémiu a (3) zabezpečiť právo verejnosti na informácie, aby spotrebitelia mohli prijímať informované rozhodnutia;
 - identifikácii možností na uľahčenie vykonávania vrátane zníženia nákladov na dodržiavanie predpisov, najmä pre MSP, pri súčasnom zabezpečení vysokej úrovne ochrany ľudského zdravia a životného prostredia;
5. VÍTA vypracovanie strategického prístupu k chemikáliám v rámci balíka týkajúceho sa obehového hospodárstva¹⁶ vrátane analýzy a navrhnutia možností pre rozhranie medzi právnymi predpismi o chemikáliách, výrobkoch a odpade vrátane právnych predpisov o tom, ako znížiť prítomnosť chemikálií, ktoré vyvolávajú obavy, vo výrobkoch a zlepšiť ich sledovanie počas celého ich životného cyklu, a KONŠTATUJE, že táto práca by mala slúžiť ako podklad pre stratégiu pre netoxické životné prostredie;
6. VYZÝVA Komisiu, aby pri vypracúvaní strategického prístupu k chemikáliám ako súčasti balíka týkajúceho sa obehového hospodárstva zohľadnila ustanovenia 7. EAP a programu 2030 na podporu rozvoja cyklov netoxických materiálov, aby sa minimalizoval negatívny vplyv všetkého odpadu na ľudské zdravie a životné prostredie, ako aj závery Rady¹⁷ o akčnom pláne EÚ pre obehové hospodárstvo, najmä jeho body 11 a 17;

¹⁶ 14972/15 – COM(2015) 614 final + ADD 1.

¹⁷ 10518/16.

7. BERIE NA VEDOMIE oznámenie Komisie, ktoré je pripojené k jej návrhu o vedeckých kritériách na určovanie endokrinných disruptorov¹⁸; VYZÝVA Komisiu, aby pri ďalšom rozvíjaní týchto kritérií dodržiavala príslušné ustanovenia 7. EAP¹⁹ v záujme lepšej ochrany ľudí a životného prostredia pred endokrinnými disruptormi, a tiež ju VYZÝVA, aby následne podľa potreby aktualizovala stratégiu EÚ pre endokrinné disruptory z roku 1999²⁰;
8. VÍTA spustenie Európskej iniciatívy v oblasti ľudského biomonitoringu a informačnej platformy pre monitorovanie chemikálií²¹, ktoré sú užitočným prvým krokom pri vytváraní komplexnej vedomostnej základne o expozícii chemikáliám v súlade so 7. EAP²²;
9. KONŠTATUJE, že vzhľadom na pokles počtu SVHC spisov je ohrozené dosiahnutie cieľa zaradiť do roku 2020 všetky relevantné látky vzbudzujúce veľmi veľké obavy do zoznamu kandidátskych látok podľa nariadenia REACH, a VYZÝVA Komisiu a členské štáty, aby prijali primerané opatrenia na zabezpečenie včasného naplnenia tohto cieľa;
10. So znepokojením KONŠTATUJE, že štyri horizontálne opatrenia²³, ktoré sa v súlade so 7. EAP mali vykonať do roku 2015, sa nezrealizovali a že Komisia mešká aj s plnením viacerých právnych povinností zameraných na zlepšenie ochrany ľudského zdravia a životného prostredia;
11. ŽIADA Komisiu, aby do 30. júna 2017 podala správu o pokroku dosiahnutom pri vykonávaní štyroch horizontálnych opatrení schválených v 7. EAP, ako aj iných ustanovení, ktoré sa ešte nevykonali, a VYZÝVA Komisiu, aby urýchlila ich realizáciu, aby sa závery, ku ktorým sa v tomto procese dospeje, mohli premietnuť do budúcej stratégie pre netoxické životné prostredie;

¹⁸ 10442/16 – COM(2016) 350 final + ADD 1 až ADD 17.

¹⁹ Bod 50, najmä jeho tretí odsek, a bod 54 7. EAP.

²⁰ 5257/00 – COM(1999) 706 final.

²¹ <https://ipchem.jrc.ec.europa.eu/RDSIdiscovery/ipchem/index.html> a 9705/16 – SWD(2016) 188 final.

²² Bod 73 iv) 7. EAP.

²³ Bod 54 iv) 7. EAP.

12. DOMNIEVA SA, že sa do roku 2018 musí vypracovať jasne vymedzená stratégia pre netoxické životné prostredie, ktorou sa doplní *acquis* v oblasti chemikálií prostredníctvom stanovenia politiky EÚ v tejto oblasti na obdobie desiatich rokov po roku 2020, čím sa popri účinnom vykonávaní *acquis* EÚ v oblasti nakladania s chemikáliami zabezpečí hlavný príspevok EÚ v tejto oblasti k dosiahnutiu cieľov udržateľného rozvoja do roku 2030 a naplneniu vízie 7. EAP do roku 2050;
13. VYZÝVA Komisiu, aby v úzkej spolupráci s členskými štátmi a inštitúciami Únie vypracovala do roku 2018 stratégiu pre netoxické životné prostredie v súlade so všetkými príslušnými ustanoveniami 7. EAP a s programom lepšej právnej regulácie, pričom sa zohľadní pokrok dosiahnutý v rámci štyroch horizontálnych opatrení, ako aj nedostatky, nezrovnalosti a neefektívnosti zistené v rámci hodnotenia nariadenia REACH na základe programu REFIT a kontroly vhodnosti všetkých právnych predpisov EÚ týkajúcich sa chemikálií okrem nariadenia REACH, a zvažia sa ďalšie opatrenia vrátane neregulačných opatrení, ako napríklad posúdenie funkcie na úrovni EÚ na podporu nahrádzania a rozvoj udržateľných chemických a nechemických náhrad, v záujme všeobecného zníženia expozície chemikáliám z rôznych zdrojov s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia a ľudského zdravia.
-